

ričnimi dogodki, pa s težavami in zabavami, prepiri in nezgodami kranjskih brodnikov in sicer v lepem in jasnem slogu in jeziku. Izvestno so mu vsi čitatelji zahvalni za ta novi, velezanimivi prinos k zgodovini slovenski!

Ž. Ž.

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Urejuje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središču. V. zvezek. V Ljubljani, 1896. Samozaložba. — Natisnila Katol. Tiskarna. Cena 15 kr. (30 h). Str. 47. — Tudi ta peti zvezek, ki nam je bil za zadnjo številko prepozno došel, ima raznovrstno, zanimivo vsebino; poleg A. Kosija življenjepisne črtice o pokojnem Josipu Freuensfeldu (do 23. str.) in C. Črneja pesmi »Slovenska mladina Freuensfeldu« obsega še nekaj pripovednega, vmes tudi narodnega blaga, pesmi, poučne črtice (Svinčnik ali olovka. Spisal prof. Iv. Koprivnik), pregovore, izreke in pametnice, »razne stvari«, kratkočasnice in »zmešano štreno« ali kitico zastavic i. t. d. Ker je poleg raznolike vsebine tudi jezik dosti čeden, je tudi to pot »Zabavna knjižnica« toplega priporočila vredna. Radi priznavamo, da smo tudi mi sami, išoč primernega gradiva za pismene naloge v slovenščini, našli v »Zabavni knjižnici« že marsikako dobro zrno, ki nam je s pridom služilo. Seveda pri toliki mnogovrstnosti niso vsi kosčki enolike vrednosti; zato pa mislimo, da ne bi bila napačna ta-le misel: Kadar bi bil potreben drugi natis nekaterih zvezkov »Zab. knj.«, naj bi g. izdajatelj izbral samo one kosove iz prejšnjih zvezkov, ki se odlikujejo po notranji jedrovitosti in lepi vnanjščini (in ta naj bi se pri tej priliki še malo prepilila), ter jih združil v večjo zbirko. Tako bi podaril naši mladini in nje prijateljem in vzgojiteljem knjigo trajne vrednosti.

Obnarodimo še nekaj. Dodatek razpravi »Čuvajmo svoje prastarine«. Objavil M. A. Ламурскій. V Trstu, Tiskom i nakladoj Dolenčeve pečatnje. 1896. Ponatis iz »Edinosti«. — Že parkrat smo imeli priliko izjaviti, da smo o bistvu jezika vobče drugih nazorov, nego g. Lamurskij, dasi se zopet v premnogih poedinostih z njim strinjamo in je g. L. že tudi sam pohvalno omenil in potrdil našo razpravico o slov. dovršnikih in nedovršnikih, objavljeno v nekem prejšnjem letniku »Ljublj. Zvona«. Mi smo, v soglasju s H. Pavlom, te misli, da so živi jeziki liki živalstvo in rastlinstvo v vednem razvitku, v nepretrganem izpreminjanju in razcepljanju, proti kateremu je knjižni jezik samo umetno, dasi potrebno sredstvo kot splošno občilo celega naroda. Toda kakor jez ne more uničiti onega prirodnega zakona, po katerem voda navzdol teče, nego jo more samo za nekaj časa zaustaviti, da nabrana voda na določenem kraju tem močneje pada — po prirodnem zakonu: prav tako knjižni jezik z vsemi šolami in knjigami in drugimi umetnimi napravami vred ne uniči in ne preobrne onih prirodnih vekovečnih zakonov, po katerih se vsi jeziki vedno in vselej pretvarjajo. G. Lamurskij pa smatra neko dobo v razvitku slovanskih jezikov — staroslovensko ali staroslovansko? — kot zakonito, normativno, kot nedotakljivo, a vsaki odstopok od tistega normala, vsako izpremembo, vsako pretvoritev izza tiste dobe smatra za — greh, popačenost, iznenarodelost i. t. d.

Prezamadno bi bilo, in to mesto tudi ni primerno poprišče, na katerem bi se dognala resnica glede teh tako bistveno različnih načel. G. La-